

Sygn. akt II Ka 67/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SSO Dariusz Półtorak (spr.) SSO Teresa Zawiślak
Protokolant:	st.sekr.sąd. Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Małek

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2014 r.

sprawy **A. M. (1) i K. K. (1)**

oskarżonych z art. 18 §1kk w zw. z art. 286 §1 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońcę oskarżonej K. K. (1) i oskarżonego A. M. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Węgrowie

z dnia 13 listopada 2013 r. sygn. akt II K 208/12

I. w zaskarżonej części wyrok utrzymuje w mocy, uznając obie apelacje za oczywiście bezzasadne;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. C. kwotę 516,60 zł (w tym 96, 60 zł podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym w stosunku do oskarżonego P. M.;

III. zasądza na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze od K. K. (1) 200 zł i od P. M. 1136,60 zł.

Sygn. akt II Ka 67/14

UZASADNIENIE

1. A. M. (1)

2. K. K. (1)

3. A. M. (2)

zostali oskarżeni o to, że:

I. w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym A. M. (1) kierował wykonaniem czynu zabronionego przez K. K. (1) i A. M. (2) przez co spowodował, iż realizując jego wskazania K. K. (1) wprowadziła w błąd (...) Bank S.A. co do zamiaru wywiązania się z umowy kredytu na zakup towarów i usług nr (...), wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie i współdziałających z nią osób kredytu na zakup komputera marki D. przedłożyła, jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez siebie i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości (...)netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyła się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość jej siostry K. K. (2), w wyniku czego zawarli wyżej wspomnianą umowę i otrzymali na jej podstawie kredyt w wysokości 2.897,54 zł, czym doprowadzili (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości udzielonego im kredytu,

tj. o czyn z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk zw. z art. 11 § 2 kk w stosunku do A. M. (1), zaś o czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk zw. z art. 11 § 2 kk w stosunku do K. K. (1) i A. M. (2),

II. w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym A. M. (1) kierował wykonaniem czynu zabronionego przez K. K. (1) i A. M. (2) przez co spowodował, iż realizując jego wskazania, K. K. (1) wprowadziła w błąd (...) Bank S.A. co do zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt na zakup towarów i usług, wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie i współdziałających z nią osób kredytu na zakup głośnika i wzmacniacza samochodowego przedłożyła, jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez siebie i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości (...) netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyła się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość jej siostry K. K. (2), czym usiłowali doprowadzić wyżej wspomniany Bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości kwoty udzielonego im kredytu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na powzięcie wątpliwości co do tożsamości K. K. (1) oraz autentyczności przedłożonych przez nich dokumentów przez pracownika sklepu (...),

tj. o czyn z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w stosunku do A. M. (1), zaś o czyn z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w stosunku do K. K. (1) i A. M. (2),

III. w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przy czym A. M. (1) kierował wykonaniem czynu zabronionego przez K. K. (1) i A. M. (2) przez co spowodował, iż realizując jego wskazania K. K. (1) wprowadziła w błąd bank co do zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt na zakup towarów i usług, wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie i współdziałających z nią osób kredytu na zakup telewizora przedłożyła, jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez siebie i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości (...) netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyła się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość jej siostry K. K. (2), czym usiłowali doprowadzić wyżej wspomniany Bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości kwoty udzielonego im kredytu, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na powzięcie wątpliwości co do tożsamości K. K. (1) oraz autentyczności przedłożonych przez nią dokumentów przez pracownika sklepu (...),

tj. o czyn z art. 18 § 1 kk w zw. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

a nadto A. M. (1) o to, że:

IV. w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) zniszczył dowód osobisty (...) stwierdzający tożsamość K. K. (2), którym nie miał prawa wyłącznie rozporządzać w ten sposób, że połamiał go na części,

tj. o czyn z art. 276 kk.

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 r. Sad Rejonowy w Węgrowie:

I. oskarżonych A. M. (1), K. K. (1) oraz A. M. (2) w ramach czynu zarzuconego im w pkt I aktu oskarżenia uznał za winnych tego, że w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzili w błąd (...) Bank S.A. co do zamiaru wywiązania się z umowy kredytu na zakup towarów i usług nr (...), wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania kredytu na zakup komputera marki D. przedłożyli jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez K. K. (1) i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości(...) zł netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyli się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość siostry K. K. (3) K., w wyniku czego zawarli wyżej wspomnianą umowę i otrzymali na jej podstawie kredyt w wysokości 2.897,54 zł, czym doprowadzili (...) Bank S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości udzielonego im kredytu, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

- w ramach czynu zarzuconego oskarżonym A. M. (1), K. K. (1) oraz A. M. (2) w pkt II aktu oskarżenia uznał ich za winnych tego, że w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzili w błąd (...) Bank S.A. co do zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt na zakup towarów i usług, wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania kredytu na zakup głośnika i wzmacniacza samochodowego przedłożyli jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez K. K. (1) i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości (...)zł netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyli się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość siostry K. K. (3) K., czym usiłowali doprowadzić wyżej wspomniany Bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości kwoty udzielonego im kredytu - 700 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na powzięcie wątpliwości co do tożsamości K. K. (1) oraz autentyczności przedłożonych przez nich dokumentów przez pracownika sklepu (...), tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk,

- w ramach czynu zarzuconego oskarżonym A. M. (1), K. K. (1) oraz A. M. (2) w pkt III aktu oskarżenia uznał ich za winnych tego, że w dniu 9 września 2011 roku w W. w województwie (...) działając wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wprowadzili w błąd (...) Bank S.A. (obecnie Bank (...) S.A.) co do zamiaru wywiązania się z umowy o kredyt na zakup towarów i usług, wysokości i źródła dochodów oraz swojej tożsamości w ten sposób, że w celu uzyskania kredytu na zakup telewizora przedłożyli jako autentyczny, uprzednio podrobiony przez K. K. (1) i A. M. (2) dokument w postaci „Zaświadczenia o zatrudnieniu i wysokości zarobków”, z treści którego wynikało, że K. K. (2) jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w Przedsiębiorstwie Handlowym (...), ul. (...), (...)-(…) B. i osiąga z tego tytułu dochód miesięczny w wysokości (...) zł netto, co nie odpowiadało prawdzie, a nadto posłużyli się dowodem osobistym (...) stwierdzającym tożsamość siostry K. K. (3) K., czym usiłowali doprowadzić wyżej wspomniany Bank do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości 2.422,07 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnęli z uwagi na powzięcie wątpliwości co do tożsamości K. K. (1) oraz autentyczności przedłożonych przez nią

dokumentów przez pracownika sklepu (...), tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, i ustalając, że wyżej opisane czyny zostały popełnione przez oskarżonych A. M. (1), K. K. (1) i A. M. (2) w warunkach ciągu przestępstw, skazał za nie oskarżonych na podstawie art. 297 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zb. z art. 275 § 1 kk w zb. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, wymierzając im na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk w zw. z art. 91 § 1 kk kary - A. M. (1) 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, K. K. (1) 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności, A. M. (2) 1 (jednego) roku pozbawienia wolności; na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył oskarżonym A. M. (1) i A. M. (2) kary grzywny - A. M. (1) w wysokości 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, zaś A. M. (2) w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 (dziesięć) złotych wobec każdego z nich; na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonych A. M. (1), K. K. (1) i A. M. (2) obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w częściach równych poprzez zapłatę na rzecz (...) Bank S.A. kwot po 965,85 (dziewięćset sześćdziesiąt pięć 85/100) złotych przez każdego z nich;

II. oskarżonego A. M. (1) w ramach czynu zarzucanego mu w pkt IV aktu oskarżenia uznał za winnego tego, że w dniu 9 września 2011 r. w W. woj. (...) zniszczył dowód osobisty seria (...) stwierdzający tożsamość K. K. (2), którym nie miał prawa wyłączenie rozporządzać w ten sposób, że połamano go na części, to jest popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 276 kk i za ten czyn skazał go na podstawie art. 276 kk na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. na podstawie art. 91 § 2 kk połączył kary pozbawienia wolności wymierzone oskarżonemu A. M. (1) i wymierzył mu łączną karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

IV. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 2 kk wykonanie kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec oskarżonych K. K. (1) i A. M. (2) warunkowo zawiesił tytułem próby na okres 3 (trzech) lat;

V. na podstawie art. 73 § 2 kk oddał oskarżone K. K. (1) i A. M. (2) w okresie próby pod dozór kuratora;

VI. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa opłatę, od K. K. (1) w kwocie 180 (sto osiemdziesiąt) złotych, od A. M. (1) w kwocie 600 (sześćset) złotych, od A. M. (2) w kwocie 420 (czterysta dwadzieścia) złotych oraz obciąża ich poniesionymi w sprawie wydatkami w kwocie po 531,24 (pięćset trzydzieści jeden 24/100) złotych.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli A. M. (1) osobiście oraz obrońca K. K. (1).

Oskarżony A. M. (1) w złożonym środku odwoławczym nie określił czego się domaga, wskazując jedynie na niewłaściwą ocenę dowodów w szczególności wyjaśnień K. K. (1).

Na rozprawie odwoławczej wyznaczony z urzędu obrońca oskarżonego A. M. (1) poparł apelację osobistą oskarżonego z tym, że sprecyzował wniosek na obrazę przepisów prawa procesowego tj. art. 4, 5 § 2, 7, 410 kpk poprzez dokonanie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny z przekroczeniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego polegającej na obdarzeniu w znacznej mierze wiarą wyjaśnień oskarżonej K. K. (1) w sytuacji, gdy zawierają one liczne sprzeczności, a nadto oskarżona jest zainteresowana wyraźnie pomówieniem oskarżonego A. M. (1) i przerzuceniem na niego ciężaru odpowiedzialności, jak również polegającej na uwzględnieniu wyłącznie okoliczności obciążających oskarżonego przy jednoczesnym pominięciu dowodów przemawiających na jego korzyść. Nadto zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych, a przejawiający się w przyjęciu, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów w sytuacji, gdy brak jest nie budzących wątpliwości dowodów uzasadniających tezy aktu oskarżenia.

Podnosząc powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania

Obrońca oskarżonej K. K. (1) na podstawie art. 425 § 1, 2 i 3 kpk w zw. z art. 427 § 1 kpk w zw. z art. 444 kpk w zw. z art. 445 § 1 kpk zaskarżył wyrok w części (w zakresie czynów zarzucanych K. K. (1)), przy czym:

- 1) w zakresie czynów opisanych w punktach II. i III. aktu oskarżenia - co do winy,
- 2) w zakresie czynu opisanego w punkcie I. aktu oskarżenia - co do kary.

Na podstawie art. 427 § 2 kpk w zw. z art. 438 pkt 1, 2 i 3 kpk orzeczeniu zarzucił:

1. w zakresie czynów z punktu II. i III. aktu oskarżenia mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę przepisów postępowania - art. 410 kpk poprzez pominięcie części, ujawnionych w toku postępowania i prawidłowo ocenionych jako wiarygodne, dowodów z wyjaśnień oskarżonej K. K. (1), zeznań świadków M. Z. i A. G. (1), oraz dokumentacji kredytowej, w efekcie czego doszło do błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, iż do dokonania czynów opisanych w punktach II. i III. aktu oskarżenia nie doszło wskutek powzięcia przez M. Z. i A. G. (1) wątpliwości co do tożsamości K. K. (1), w sytuacji, gdy do dokonania przedmiotowych czynów nie doszło wskutek dobrowolnego zapobieżenia przestępczemu skutkowi przez K. K. (1),

2. w zakresie czynu z punktu I. aktu oskarżenia:

a) obrazę przepisów prawa materialnego - art. 60 § 3 kk poprzez jego niezastosowanie polegające na przyjęciu, iż informacje przekazane organom wymiaru sprawiedliwości przez K. K. (1) w toku postępowania nie stanowią informacji ujawnionych w rozumieniu art. 60 § 3 kk, w związku z czym oskarżona nie zasługuje na dobrodziejstwo nadzwyczajnego złagodzenia kary.

b) mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku obrazę przepisów postępowania - art. 424 § 1 i 2 kpk poprzez zaniechanie odniesienia się do poglądów doktryny i orzecznictwa zawierających odmienną, niż zawarta w zaskarżonym wyroku, wykładnię pojęcia „ujawni”, użytego w art. 60 § 3 kk, w efekcie czego nie można ocenić zasadności rozumowania przyjętego w zaskarżonym wyroku.

Wobec powyższego apelujący obrońca, na podstawie art. 427 § 1 kpk w zw. z art. 437 § 2 kpk, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonej od czynów opisanych w punktach II. i III. aktu oskarżenia oraz uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie kary wymierzonej za czyn z punktu I. aktu oskarżenia i skierowanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrok w stosunku do A. M. (2) uprawomocnił się z dniem 20.11.2013 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie wniesione w sprawie apelacje są bezzasadne w stopniu oczywistym i nie zasługują na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że z uwagi na treść art. 457 § 2 kpk oraz brak wniosku o uzasadnienie wyroku oskarżonego, przy uznaniu jego apelacji za oczywiście bezzasadną Sąd Okręgowy ograniczył zakres uzasadnienia jedynie do argumentów zaprezentowanych w apelacji obrońcy K. K. (1).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji w prawidłowy sposób zebrał i ocenił dowody oraz okoliczności ujawnione w toku postępowania, a na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Nie budzi także wątpliwości, że postępowanie w przedmiotowej sprawie zostało przeprowadzone starannie, a ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji jest dokładna, nie wykazuje błędów logicznych i nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów chronionej przepisem art. 7 kpk. Ponadto uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiada wymogom art. 424 kpk i pozwala na kontrolę odwoławczą prawidłowości rozstrzygnięcia. Tamże Sąd I instancji szczegółowo wskazał dowody, którym dał wiarę oraz wyjaśnił, z jakich powodów na taką jego ocenę zasłużyły. Również szczegółowo wskazał dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i precyzyjnie oraz przekonująco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują.

Skarżący w pierwszej kolejności zmierza do wykazania, że w zakresie czynów z pkt II i III, K. K. (1) dobrowolnie odstąpiła od ich dokonania, co winno skutkować umorzeniem postępowania w tym zakresie (art. 17 § 1 pkt 4 kpk). Z

tym stanowiskiem jednak zgodzić się nie sposób. Przypisane K. K. (1) czyny dotyczyły przestępstw popełnionych na szkodę (...) Bank S.A. oraz Bank (...) S.A. Wbrew odmiennemu stanowisku obrońcy, zeznania M. Z. oraz A. G. (2) w konfrontacji z wyjaśnieniami K. K. (1) oraz A. M. (1) nie dają logicznych podstaw do czynienia ustaleń, że oskarżona dobrowolnie odstąpiła od popełnienia czynów z pkt II i III w rozumieniu art. 23 § 1 kk. Na potrzeby niniejszego postępowania przypomnieć należy, że zapobieżenie dokonaniu czynu zabronionego tylko wówczas prowadzi do bezkarności sprawcy, gdy jest dobrowolne. Dobrowolność oznacza, że współdziałający nie chce już, by doszło do dokonania czynu zabronionego i dlatego - bez jakichkolwiek nacisków zewnętrznych, które stawiałyby go w sytuacji przymusowej - przeciwdziała jego sprawczej realizacji. Od strony podmiotowej nie jest to jednak wyłącznie porzucenie wcześniejszego zamiaru, lecz również jego odwrócenie, czyli zastąpienie go nie tylko samą obojętnością, lecz raczej chęcią, aby do popełnienia czynu nie doszło, co wymaga oczywiście od współdziałającego określonej aktywności, nie zaś jedynie biernego oczekiwania. Dobrowolne zapobieżenie dokonaniu czynu zabronionego nie zachodzi, gdy sprawca odstąpił na skutek okoliczności zewnętrznych, które wpłynęły na jego wolę i wywołały przekonanie o niemożności realizacji jego zamiaru. Oceny zatem zachowania oskarżonej nie można dokonywać w oderwaniu od warunków, w jakich działała. Te zaś były jednoznaczne – K. K. (1) zrezygnowała, odstąpiła od popełnienia czynów na szkodę (...) Bank S.A. i Bank (...) S.A. z obawy o swoje bezpieczeństwo, gdyż realizujące procedurę związaną z wnioskami kredytowymi M. Z. oraz A. G. (2) swoim zachowaniem dały do zrozumienia oskarżonej, że coś jest nie "w porządku" z przedłożonymi dokumentami. W swoich zeznaniach A. G. (2) wskazała, że przy zakupie laptopa przez oskarżoną i wypełnieniu dokumentów kredytowych wszystko wydawało się w porządku, zarówno dowód jak i zaświadczenie o zarobkach wyglądało na oryginalne. Podejrzenia co do nieuczciwości oskarżonej wzbudziła natomiast druga transakcja. K. K. (1) chciała kupić jeszcze na raty tubę i wzmacniacz samochodowy. Zlecając wówczas koledze K. R. sporządzenie stosownego wniosku do banku, A. G. (2) przyjrzała się uważnie zdjęciu w dowodzie oraz porównała podpisy na poprzednio sporządzonej umowie, z tym widniejącym w dokumencie tożsamości. Nabrała wówczas poważnych podejrzeń, że transakcja K. K. (1) ma charakter nieuczciwy i pomimo, że przyszła pozytywna decyzja z banku co do drugiej transakcji, A. G. (2) poprosiła oskarżoną o zaczekanie, skserowała też dowód osobisty czego nie zrobiła poprzednio. Były to zatem wyraźne sygnały dla oskarżonej, że pracownica sklepu nabrała podejrzeń co do jej zamiaru. Co więcej A. G. (2) poprosiła o przyniesienie wcześniej wydanego laptopa pod pretekstem, że chce w nim wymienić baterie. Równoległe ekspedientka w sklepie (...) w W. M. Z. od samego początku nabrała podejrzeń co do uczciwych zamiarów oskarżonej. Jej czujność wzbudziła okoliczność, że oskarżona chowała twarz – kucnęła przy palce i bawiła się telefonem komórkowym - w ocenie świadka robiła wszystko, aby nie móc się jej przyjrzeć. Świadek wskazała następnie, że nawet nie sprawdzała decyzji banku co do wniosku kredytowego, jednak była przekonana, że sprawę tego wniosku należy „przeciągnąć na następny dzień”, aby szczegółowo zweryfikować dokumenty. Wówczas oskarżona przyszła i powiedziała, że nie może dłużej czekać, gdyż musi jechać do szpitala, a następnie odebrała dowód wystawiony na imię i nazwisko jej siostry. Wbrew zatem twierdzeniu obrońcy obie kobiety miały (A. G. (2) co do II transakcji, zaś M. Z. od samego początku) wątpliwości w zakresie uczciwości oskarżonej. Wprawdzie nie odmówiły one wprost udzielenia kredytu, jednakże dokonywały bardziej szczegółowej weryfikacji dokumentów, nie sposób zatem przyjąć, że dopiero widok odjeżdżającego gwałtownie samochodu z oskarżonymi wzbudził czujność A. G. (2), stoi to bowiem w całkowitej sprzeczności z w/w wskazanymi zeznaniami tego świadka. Zestawiając powyższe depozycje z wyjaśnieniami oskarżonej chybione jest twierdzenie, że zapobieżenie przez nią dokonaniu czynów z pkt. II i III miało charakter dobrowolny. K. K. (1) składając wyjaśnienia jasno wskazała, że przedkładając zaświadczenie o zarobkach i dowód osobisty w sklepie, w którym zamierzała kupić telewizor na raty ekspedientka „zorientowała się że to nie był jej dowód. Ona dała mi do zrozumienia, że coś jest nie tak” (k. 84). Dalej oskarżona wskazała, że również pracownica drugiego sklepu musiała coś podejrzewać, gdyż zapytała gdzie mają laptopa, bo chce w nim wymienić ładowarkę. Wówczas również A. M. (1) powiedział do oskarżonej, że coś jest nie tak, podjęli więc decyzję o pójściu określonymi drogami do samochodu. Będąc w pojeździe sprawdzili laptopa i stwierdzili, że wszystko jest w porządku, co tylko potwierdziło ich przypuszczenia, że pracownicy wiedzieli, że posługują się kradzionym dowodem. W następstwie zniszczono dowód osobisty i kartę sim do telefonu. Dalej, jak wynika z wyjaśnień A. M. (1) oskarżeni uznali, że trzeba wyjechać z W., bo „zaczyna się robić gorąco”. Również szczegółowa relacja oskarżonej K. K. (1) złożona na rozprawie jasno ukazała, że motywem rezygnacji z popełnienia czynów zabronionych z pkt II i III był strach przed groźącą jej

odpowiedzialnością karną, a zatem nie można tu mówić o dobrowolności. Potwierdzeniem tego są słowa oskarżonej zawarte na k. 316 „Ja zabrałam dowód i wyszłam dlatego, że przestraszyłam się, że coś jest nie tak”.

Gdyby rzeczywiście oskarżona odstąpiła od realizacji czynu w sposób dobrowolny - nic nie stało na przeszkodzie, by zwróciła laptopa i powiedziała, że rezygnuje z dalszych transakcji, ona natomiast nie mając takiego zamiaru poinformowała A. G. (2), że zamierza wrócić do sklepu (...) i przynieść laptop. W ten sposób dając sobie i współsprawcom czas na ucieczkę i uniknięcie odpowiedzialności karnej. Zdawała sobie bowiem sprawę, że pracownicy wiedzą o jej oszukańczych zamiarach, albo przynajmniej je podejrzewają, a wymiana ładowarki w laptopie jest jedynie pretekstem do jego odzyskania. Przekonanie zatem pozostałych współsprawców nie było trudne skoro okoliczności zewnętrzne przemawiały za tym, iż kontynuowanie czynu zabronionego z pewnością doprowadzi do ich ujęcia. Była to zatem zwykła kalkulacja obliczona na to, aby uniknąć złapania na gorącym uczynku, a tym samym uniknąć odpowiedzialności karnej.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdza, że brak było podstaw do przyjęcia po stronie K. K. (2) czynnego żalu w zakresie czynów z pkt II i III. Stanowisko Sądu I instancji w zakresie skazania i wymierzenia kary w ramach art. 91 § 1 kk było więc słuszne, zaś argumenty zawarte w apelacji miały jedynie polemiczny charakter.

Chybiona okazała się również argumentacja zmierzająca do wykazania, że Sąd Rejonowy błędnie nie skorzystał z instytucji przewidzianej w art. 60 § 3 kk. W tym zakresie apelujący wywiódł, iż K. K. (1) współdziałająca z innymi osobami w popełnieniu przestępstwa, ujawniła wobec organów powołanych do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia.

Zgodnie z art. 60 § 3 kk sąd stosuje nadzwyczajne złagodzenie kary wobec sprawcy współdziałającego z innymi osobami (co najmniej dwiema) w popełnieniu przestępstwa, który ujawnił wobec organu powołanego do ścigania informacje dotyczące osób uczestniczących w przestępstwie oraz istotne okoliczności jego popełnienia. Spornym znamieniem w/w instytucji tzw. małego świadka koronnego jest znamię czasownikowe "ujawni" użyte dla określenia zachowania sprawcy, od którego zrealizowania jest uzależnione obligatoryjne zastosowanie konstrukcji. W orzecznictwie występują trzy różne zakresy znaczeniowe tego słowa. Wedle pierwszego termin ten należy interpretować jako przekazanie przez sprawcę organowi powołanemu do ścigania przestępstw istotnych informacji, niezależnie od tego czy były one tym organom uprzednio znane (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1999 r. I KZP 38/98, OSNKW 1999, z. 3-4, poz. 12). Drugim z przyjmowanych zakresów znaczeniowych był ten, że zawarte w art. 60 § 3 kk pojęcie "ujawni" należy wyklądać jako przekazanie przez sprawcę tylko takich wiadomości, które według wiedzy informującego nie były dotychczas znane organom ścigania (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r. II KK 113/02, OSNKW 2003, z. 5-6, poz. 52 oraz wyrok z dnia 11 marca 2003 r. V KK 176/02, LEX nr 77444). Trzeci zakres znaczeniowy użytego w art. 60 § 3 kk terminu "ujawni" sprowadza się do stanowiska, że jego desygnatem są przekazywane przez sprawcę organom ścigania wyłącznie informacje dotychczas im nieznanne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2002 r. V KKN 188/00, OSNKW 2002, z. 11-12, poz. 113).

Sąd Rejonowy powołał się na pogląd trzeci, przyjmując, iż ujawnienie informacji dotyczących osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotnych okoliczności jego popełnienia ma miejsce wyłącznie wówczas, gdy organowi powołanemu do ścigania przestępstw sprawca przedstawi informacje dotąd mu nieznanne. Wskazał zatem, że skoro organy ścigania w dacie przesłuchania K. K. (1) były w posiadaniu istotnych informacji dotyczących przestępstw wspólnie popełnianych to oskarżona nie ujawniła informacji w rozumieniu art. 60 § 3 kk. Apelujący podniósł, iż Sąd I instancji mimo, iż w literaturze i judykaturze istnieją rozbieżne poglądy na temat rozumienia znamienia „ujawniał” nie wskazał co przemawia za niezasadnością pozostałych przedstawicieli.

Podkreślić należy, iż Sąd odwoławczy kontroluje zasadność orzeczenia Sądu pierwszej instancji, a nie jego uzasadnienie. W uzasadnieniu przedstawiany jest tylko tok rozumowania Sądu pierwszej instancji, który doprowadził do wydania konkretnego orzeczenia. Jeżeli więc uzasadnienie orzeczenia pozwala na kontrolę instancyjną, nawet utrudnioną, a nie uniemożliwia jej, to spełnia wymogi art. 424 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2007 r., sygn. akt IV KK 368/08, OSNwSK 2009/1/17). Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić

należy, iż w ocenie Sądu II instancji, opowiedzenie się za jednym z trzech poglądów w zakresie rozumienia znamienia „ujawnił”, spełnia wymogi określone w art. 424 kpk i pozwał na kontrolę instancyjną.

Wracając jednak do wykładni znamienia art. 60 § 3 kk Sąd Okręgowy uznał, że nawet przyjmując w ocenie tut. Sądu najbardziej właściwą wykładnię wynikającą z uchwały SN 7 sędziów z dnia 29 października 2004 r. sygn. akt I KZP 24/04 (opubl. OSNKW 2004/10/92, Prok.i Pr.-wkł. 2005/1/1, OSP 2005/7-8/99, Wokanda 2005/3/12, Biul.SN 2004/10/14) nie sposób przyjąć, że został spełniony warunek „ujawnił istotne okoliczności”, o którym mowa w art. 60 § 3 kk. W świetle przywołanego judykatu użyty w art. 60 § 3 kk termin "ujawni" oznacza przekazanie przez sprawcę organowi powołanemu do ścigania przestępstw określonych tym przepisem wiadomości dotychczas temu organowi nieznanych lub takich, które - według wiedzy sprawcy - są temu organowi nieznanne. Pogląd ten zatem odnosi się zarówno do obiektywnego, jak i subiektywnego punktu widzenia. Jednakże nawet w tak korzystnym dla oskarżonej rozumieniu terminu „ujawnia” trudno uznać, że przesłanka ta wystąpiła w niniejszej sprawie. Należy bowiem spostrzec, że niniejsze postępowanie zostało wszczęte na skutek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożonego przez A. G. (2). Organy ścigania w chwili przesłuchiwania K. K. (1) dysponowały zatem jej szczegółową relacją dotyczącą tak zachowania oskarżonej, jak i towarzyszącego jej mężczyzny. Organy ścigania dysponowały również wówczas informacjami przekazanymi przez K. K. (2) – siostrę oskarżonej, w tym w zakresie personaliów mężczyzny, z którym działała jej siostra tj. A. M. (1). Co prawda przed sądem I instancji świadek ten odmówił składania zeznań z uwagi na treść art. 182 § 1 kpk, jednakże na wstępnym etapie postępowania mogły one służyć za dowód i niewątpliwie były źródłem wiedzy organów ścigania w zakresie współsprawstwa K. K. (1) oraz A. M. (1). Oskarżona wiedziała, że była poszukiwana przez policję, zdawała sobie również sprawę z przyczyny, dla której organy ścigania interesują się jej osobą. Tym samym K. K. (1) musiała być świadoma, iż ekspedientki sklepów, w których w sposób oszukańczy chciała wyłudzić, a w jednym przypadku skutecznie wyłudziła kredyt, złożyły już szczegółowe zeznania opisujące zarówno jej zachowanie, towarzyszącego jej mężczyzny jak i trzeciej kobiety. Niewątpliwie też wiedziała o przesłuchaniu siostry, a zatem również o pobraniu od niej próbek pisma ręcznego. Ponadto treść przedstawionych jej przed przesłuchaniem zarzutów sugerowała zakres wiedzy organów ścigania, w których wskazany był zarówno współsprawca jak i opisane były podjęte przez oskarżoną i jej współnika działania. Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że wyjaśnienia K. K. (1) pozwoliły jedynie na ustalenie danych personalnych A. M. (2), a zatem ujawniła ona w tym zakresie informacje dotyczące osoby uczestniczącej w popełnieniu przestępstwa. Jednakże nie został spełniony drugi człon art. 60 § 3 kk, który wymaga ujawnienia również (na co wskazuje spójnik oraz) istotnych okoliczności popełnienia przestępstwa. Te bowiem, jak wynika z w/w względów były znane organom ścigania, a oskarżona miała tego świadomość. Jedynym wyjątkiem było przestępstwo przypisane A. M. (3) dotyczące zniszczenia dowodu osobistego, faktycznie bowiem w tym zakresie policja nie miała żadnej wiedzy. Należy jednak spostrzec, że przestępstwo to A. M. (1) popełnił samodzielnie, a zatem w tym zakresie nie ma znamienia współdziałania z innymi osobami, o którym mowa w art. 60 § 3 kk. Finalnie zatem chybiona jest argumentacja obrońcy oskarżonej zmierzająca do wykazania przesłanek obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary, o którym mowa w art. 60 § 3 kk.

Sąd Okręgowy nie znalazł zatem uchybień, które skutkowałyby koniecznością dokonania zmiany zaskarżonego wyroku, dlatego orzeczenie zostało utrzymane w mocy.

Na marginesie dodać również należy, iż wymierzona oskarżonej w niniejszej sprawie kara czyni zadość wymogom płynącym w tym zakresie z przepisu art. 53 kk i n. Orzeczona kara odpowiada bowiem stopniowi winy oraz społecznej szkodliwości czynów, uwzględnia właściwości i warunki osobiste oskarżonej, rodzaj i wysokość wyrządzonej przez nią szkody, a także uwzględnia cele kary w zakresie prewencji indywidualnej i generalnej. Sąd Rejonowy uwzględnił przy tym zarówno okoliczności łagodzące, jak i zaostrzające winę. W tej sytuacji rozstrzygnięcie sądu I instancji w tym przedmiocie również nie wymagało ingerencji ze strony Sądu odwoławczego.

O wynagrodzeniu adwokata za obronę sprawowaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z

urzędu, podwyższając należną kwotę stosownie do § 2 ust 3 w/w rozporządzenia o należnej stawce podatku od towarów i usług.

Orzeczenie o kosztach znajduje oparcie w treści art. 636 § 2 kpk w zw. z art. 633 kpk w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity Dz.U.1983 r. nr 49 poz. 223 z późn. zm.).

W związku z powyższym na podstawie art. 437 § 1 kpk i 456 kpk, Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.